

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos II. — Izdan in razposlan dne 13. januarja 1872.

2.

Pogodba mej c. in kr. avstrijsko-ogersko in c. rusko vlado od 20. avgusta 1864,

o uredbi reke Visle in Sana po obmejnih kosovih mej avstrijskim cesarstvom in poljskim kraljestvom.

(Dogovorjena v Krakovu 20. avgusta 1864, vñjo pritrdila c. in kr. vlada na Dunaji 27. maja 1871, in c. ruska vlada
v Petrogradu $\frac{24. \text{ oktobra}}{5. \text{ novembra}}$ 1871.)

Vsled domenitve po diplomatičnem potu mej cesarsko-avstrijsko in cesarsko-rusko vlado postavila se je zaradi uredbe rek Visle in Sana mejnarodna komisija, in sicer od strani c. avstrijskega državnega ministerstva od 23. januarja 1864, št. 25,279:

c. kr. mestodržtveni svetovalec Adolf Eckhardt,

c. kr. ministerski stavbeni nadzornik Gustav Wex.

Od strani ces. ruske vlade vsled sklepa upravitvenega sveta kraljevine poljske od $\frac{20. \text{ avgusta}}{1. \text{ septembra}}$ 1863, št. 24,237:

nadzornik in ud komunikacijske uprave v kraljestvu poljskem, Vilhelm pl. Kolberg,

sekeijski načelnik tehničnega oddelka iste komunikacijske uprave, Vladislav pl. Wierzbowski.

Gori imenovani komisarji so po navodu prejetem od svojih obojestranskih visokih vlad v izvršbo namena s kraja omenjenega postavili ta pogodbeni določila:

§. 1.

Obe visoki vladi avstrijska in ruska se zavezujeta s tem vzajemno, da bosta za potrebno spoznano, obojestranskima pobrežnima državama bistvene koristi obetajočo občno

uredbo in pripravo za plovnost reke Visle po obmejnih kosovih od Niepołomic do Zavihosta in reke Sana v mejnem kosu od Koryłówke do Kopkov po tu dogovorjenem enotnem uredbenem in delnem črteži v 20 letih dali izvesti.

Ako bi se kateri izmej obeh visokih vlad zdelo primerno, to dobo okrajšati, bosta se obe visoki vladi o tem vzajemno domenili.

§. 2.

Z namenjeno uredbo (regulacijo) naj se stan Visle in Sana v gori imenovanih mejnih kosih tako poboljša, da se tudi pri manjši vodi enega črevlja izpod ničle Krakovskega (Podgorskega) vodoméra, kar je sedaj enako štirem črevljem vode nad ničlo Zavihostskega vodoméra, doseže za plovstvo potrebna globokost vode v strugi najmenj treh črevljev avstrijske ali ruske mere, in da se kar je mogoče odpravijo ali vsaj zmanjšajo dozdanje nemajhene poškodbe obojestranskega obrežja s povodnjimi in z ledovjem, kateremu se pogostoma odhod zamaši.

§. 3.

Namenjena uredba Visle in Sana naj se izvede po normalnih potezah, kakor so mej obojestranskimi tehničnimi komisariji dogovorjene, in v dotičnih ležnih črtežih z modrimi (višnjavimi) črtami narisane in z normalnimi širjavami, kakor so za posamezne kose teh rek pozvedene, s tem pridržkom, da se tedaj, ko bi se zdanji tek vodá bistveno premenil, in potem, kar se bode pri napredovanji popravnega dela in gledé njegovih nasledkov opazilo, bodo smele merí (pravci) teh normalnih potez in tudi njih dalje (normalne širjave) v posameznih kosih primerno predrugačiti na podlogi posebnega dogovora obojestranskih tehničnih organov.

§. 4.

Poprej v misel vzeta uredba Visle in Sana naj se sploh dožene s temi popravnimi deli :

1. Z obsaditvo vseh prodiv (melín) in preširokih strug, ležečih zunaj načrtanih normalnih potez, in ob enem s pokončanjem vsega vrbja, grmovja in zarastka ležečega še na dogovorjeni normalni širjavi, tako tudi s posekom tistega rastja, ki na konveksnih bregovih leží bliže nego 50 sežnjev k uredbeni potezi, torej kvaro dela nasprotnemu bregu ali jezi naraslo vodovje in ledovje.

2. Sè zatrditvo zunaj normalne poteze ležečih močno se lomečih bregov s primernimi branečimi stavbami.

3. Z utesnitvo struge, koder je preširoka, in zedinjenjem vodovja do dogovorjene normalne širine ter sè zaprtjem vseh kvarljivih stranskih rokavov ali panog.

Izbor stavbenega načina, brežnih zatrdíl, povzetja in zaprtja prepušča se visokima vladama vsaki za svoj breg.

Gledé načina, kako se zvršijo vsa popravna dela in kolike velikosti bodo, naj se pozneje na tanko izpolnjujejo vsa tista določila, ki so se dogovorila v tehničnem mnenji, v §. 32, priloženem konferencijskemu zapisniku.

4. Z izvodom prekopov pri Voli Batorski, na izlivu Rabe in pri Voli Przemykovski, ki so se zdaj spoznali za potrebne, da se Visli struga izravni, in tudi tistih prekopov, ki bi se po opazkih pri napredovanji uredilnih del in po njih nasledkih pozneje pokazali, da jih je treba, in katere bi visoki vladi po vkupnem posebnem dogovoru odobrili.

5. S prekopom na normalni potezi ležečih otokov (osredkov) in prodov na podlogi hidrotehničnih podrobnih črtežev ki se o svojem času vkupno dogovoré.

6. Z napravo jezov (ograj), koder jih zemljiški gospodarji naredé v obrambo nizkih zemljišč od povodnji in natlačenega ledovja.

A da taki jezovi ne zavirajo visokemu vodovju in ledu pravilnega odhoda in tudi nasprotnemu bregú ne škodujejo, naj se napravijo po kar je mogoče pravilnih, teku reke primerjenih potezah brez ven moléčih (štrléčih) oglov, in naraznost mej obojestranskimi jezovi ne sme biti manjša nego se je v tehničnem mnénji izračunila posamnim kosom ali se pri poznejšem shodu določi.

Jezovi, ki so jih v prejšnjih letih občine, grajščine ali druge udeležene osebe na obeh bregovih napravile, naj se ondod, koder so narejeni po neprimernih potezah ali koder niso dovolj narazen drug od drugega, v prvih desetih letih prelože, in sicer na gornji Visli do izliva reke Dunajca po potezah mej komisariji dogovorjenih, v ležnih črtežih s potezami zeleno načrtanimi, a na dolnjem razdelku reke Visle po nasvetih, ki jih inženirji za posamne kose postavljene na odobrenje predložé.

§. 5.

Vsake izmej obeh visokih vlad zvrši ob svojem trošku ali dá po svojih podložnikih zvršiti potrebna uredilna dela na svojem obrežji, razen edinih prekopov, za katere se troški plačajo po vzajemnem za vsak slučaj posebej napravljenem dogovoru. Za prej omenjene prekope se razdelitev stroškov tako določuje:

- a) pri Voli Batorski se izdela prekop Visle na desni gališki strani ob trošku cesarsko-avstrijske vlade, a drugi prekop na levem bregu ob trošku kraljevsko-poljske vlade;
- b) troške za dvojni prekop na Visli pri izlivu reke Rabe bosta trpeli obe visoki vladi, vsaka polovico; a popravna dela na oménjenem napačnem ustji Rabe zvrši cesarsko-avstrijska vlada sama;
- c) pri dvojnem prekopu na Visli pri Voli przemykovski plača cesarsko-avstrijska vlada dve tretjini a kraljevsko poljska vlada eno tretjino vseh stroškov.

Troške za oba potrebna prekopa osredkov in prodov, ležečih znotraj najdenih normalnih širjav, bosta trpeli obe visoki vladi, vsaka polovico.

§. 6.

Da se prej omenjena uredilna dela na obojestranskih bregovih zvršijo, kolikor se dá ob enem, v polnem soglasji in vzajemnem podpiranju, torej s prav gotovim uspehom in najmanjšim stroškom, zategadelj ustanavljata obe visoki vladi naslednji postopek:

- a) oblasti, ki jih obe visoki vladi za to odločita, ustanovivši poprej rok komisije in poklicavši obojestranske inženirje, ki imajo delo pri urejanji Visle, ter posestnike, katerih zemljišča sezajo do Visle, vsako pomlad obidejo celo reko v svojih okrajih na obeh bregovih, odkažejo druga drugi na tem kosu tisto leto potrebna popravna dela, zadbodo od poslancev nasprotne oblasti privolitev v zvršbo teh del, domenijo se o načinih vsega delanja, pregledajo o tej priliki tudi vodna dela, prejšnje leto postavljena, ter izrekó, ali so narejena, kakor je bilo dogovorjeno, ter poslednjič o zgornji razpravi in duplo narejene zapisnike predložé obojestranskim višjim oblastim v pregled in odobrenje;
- b) ako bi se obojestranski poslanci ne zedinili gledé del, ki jih je izvesti, ali ako bi njih višje oblasti ne odobrile v zapisniku nasvetovanih del, domenijo se ob tem slučaju obojestranske višje oblasti;

- c) da se bode sistematični izvod namenjene uredbe prigledoval in tanje določeval red, po katerem naj se vrstí delo za delom z ozirom na opažene učinke ali nasledke v prejšnjih letih izvršenih popravnih del, zato se dvajsetletna doba, določena v dovršbo uredbe Viselske in Sanske, razdelí na petletne dobe, in po zvršetku vsake take dobe obe obrežni državi ob enem pošljeta vsaka svoje višje uradnike, kateri se vkupno uverijo o stanu reke in dogotovljenih del potem o nasledkih teh del, ter izdadó potlej brž na samem mestu splošna ukazíla o načinu in redu del za prihodnjo dobo, ali pa predložé dotične svoje nasvete višjim oblastim;
- d) ako bi katera izmej visokih vlad pri izvodu uredilnega dela (zlasti prekopa) potrebovala podpornega dela na nasprotnem bregu, dá druga vlada svojo privolbo v to, z uvetom, če ne bode na kvar ne nji niti njenim podložnikom;
- e) obe visoki vladi hočeta še zaukazati, česar je treba, da se v pospešilo in olajšavanje vseh uredilnih del na Visli dotičnim organom, podjetnikom in delavcem nakloni vsako kolikaj mogoče polajšilo v občenji mej obema granicama.

§. 7.

Gledé rešitve tistih vprašanj o uredbi granic, katera so že prišla ali bi pozneje prišla na dan, dogovorjeno je to:

Stan, ki se je pri zadnji vkupni določbi meje v letu 18¹⁸/₂₁ na Visli našel, in ki ga kažejo postavljeni stebri mejniki in mejni popis, držal se bode kakor normalni stan, v kolikor nij bil v poznejših mejnih popravah predrugačen in kolikor ga pričujoči ukrepi ne izpreminjajo.

Pri zdanjem stanu reke Visle se najdena matica ali stržen reke (Thalweg) za zdanjo dejansko granico mej deželami obeh visokih držav spoznava povsod ondod, koder nij mejnih prepirov.

Dalje naj dotična vlada ali podložniki mejaši po polni cenilni vrednosti odkupijo vse tiste zemljiške parcele, katere se po zvršenem prekopu prelože z desnega na levi ali z levega na desni breg.

Znesek te odkupščine, kjer se ne ustanovi z lepa, izračuni se po načelih postopka in postav tiste dežele, ktere ozemljije se za ta zemljišča zmanjša.

§. 8.

Obe visoki vladi se zavezujeta skrbeti za to, da se po določilu člena V, odstavka 6, mej Avstrijo in Rusijo v letu 1818 sklenene pogodbe vlačugarskim (konjskim), poleg obojestranskih lehkejših in boljše vožnji po reki Visli neogibno potrebnim stezam pridrží 15 poljskih lahtíj ali 28 ruskih črevljev široka proga zemlje, katera mora, koder so šume, dobrave in vrbje, vselej po 6 črevljev na široko ostati čista drevja, panjev in grmovja.

Te poti za vlačenje ladij proti vodi z ljudmi ali živalmi bodo obojestranski podložniki smeli vselej neovirani rabiti smeli in sicer brez kacega plačila ter ne da bi jim kaj prizadéli mejni stražniki.

§. 9.

Cesarsko-avstrijska vlada naredí, da bodo dotle, dokler se Visla in San do dobrega ne uredita, vsako leto po odhodu večje vode njeni postavljeni vodni nadzorniki ladijam s kolmi naznanjali, kod je najbolje voziti, in tudi naznanje dajali plitva mesta in druge ovire plovstvu.

§. 10.

Obe visoki vladi poskrbita za to, da se stebri mejniki stoječi ob Visli in Sanu na obojem obrežji na tanko vpišejo v obojestranske hidrotehnične ležne črteže, in da se taki mejniki pozneje, kjer bi potrebno bilo, samo vpricho dotičnega plovstvenega inženirja prestavijo, ter nova stališča mejnikov v omejenih črtežih popravijo.

§. 11.

Vsa določila, ki so bila v prejšnjih letih o vodnih stavbah, potrebnih na Visli in Sanu dogovorjena pri konferencijah obojestranskih krajevnih oblasti, preklicujejo se zdaj toliko, kolikor se ne ujemajo s pričujočimi ukrepi.

§. 12.

Predno se po mejnem kosu podjetniku ali delničarski družbi podeli koncesija za vožnjo po Visli z parnimi ladjami, naj se mej visokima vladama napravi poseben dogovor o branilu bregov in izvedenih uredilnih del, o izboru in napravi pristajališč, zadnjič o vseh drugih dotičnih naredbah, katerih bode treba.

V Krakovu, 20. dne meseca avgusta 1864.

Kolberg s. r.

Wierzbowski s. r.

Eckhardt,

c. k. mestodršteni svetovalec.

Gustav Wex,

c. k. stavbeni nadzornik.

Izvirna beseda.**Déclaration.**

Le soussigné, Chancelier de l'Empire, Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères, dûment autorisé à cet effet, déclare par la présente, au nom du gouvernement Impérial et Royal, que la Convention ci-jointe, signée à Cracovie le 20/8 août 1864 entre les commissaires du gouvernement Impérial et Royal de la monarchie Austro-Hongroise et du gouvernement Impérial de Russie, dans le but de régulariser le cours du San et de la Vistule dans les parties de ces rivières qui forment la frontière entre l'Autriche et la Russie, est formellement approuvée et acceptée par le gouvernement de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique, et recevra, en ce qui Le concerne, pleine et entière exécution.

En foi de quoi le soussigné a revêtu de sa signature et du sceau de ses armes la présente Déclaration destinée à être échangée contre une Déclaration semblable signée par Mr. le Prince de Gortchakoff, Chancelier de l'Empire de Russie.

Fait à Vienne le 27 Mai 1871.

(L. S.) Comte de **Beust** m. p.

Prelog.**Izrecílo.**

Podpisani, državni kancelár, minister cesarske hiše in vnanjih stvari, v ta namen primerno pooblaščen, s tem pismom izreka v imenu cesarske in kraljevske vlade, da v priloženo pogodbo, katero so 20/8 avgusta 1864 v Krakovu komisariji c. in kr. avstrijsko-ogerske in cesarsko-ruske vlade sklenili o uredbi téka vode Sana in Visle po tistih kosovih teh rek, koder delé mejo mej Avstrijo in mej Rusko, vlada Njegovega cesarskega in kraljevskega apostolskega Veličanstva je po vseh oblikah privolila in jo sprejela ter da jo ta vlada vso in po polnem dá zvršiti.

V dokaz je podpisani na to izrecílo, ki se zamení za enako izrecílo, katero podpiše gospod cesarsko-ruski državni kancelár, knez Gorčakov, postavil svoj podpis ter svoj pečat nanje naudaril.

Tako storjeno na Dunaji, dne 27. maja 1871.

(L. S.) Grof pl. **Beust** s. r.

Zgornja pogodba, v katero sta privolili obe zbornici državnega zbora, razgláša se tukaj.

Na Dunaji, dne 30. decembra 1871.

Lasser s. r.

3.**Razpis finančnega ministerstva od 25. decembra 1871,**

o c. kr. colniji v Novoselici v Bukovini pooblastitvi, ob izvozu postopati s pivom, katero se čez colno mejo izvaža s prihrambo povračila potrošninskega davka.

C. kr. mala colnija I. razreda v Novoselici v Bukovini se je po meri veljajočih propisov pooblastila ob izvozu postopati s pivom, katero se čez colno črto izvaža s prihrambo potrošninskega davka.

Holzgethan s. r.

4.**Razpis finančnega ministerstva od 26. decembra 1871,**

o napravi izpostave Bolzanske vélike colnije I. razreda v mestu Meranu.

V mestu Meranu se je za zdaj na tist čas leta 1871/2, ko se tam ljudje zdravé (rekše do konca maja 1872) napravila izpostava Bolzanske vélike colnije I. razreda, katera je pričela delati 7. decembra 1871.

Ta izpostava ima polno odpravno pravico.

Holzgethan s. r.

3.

Razpis finansijskog ministarstva od 25. decembra 1871.

u oči kolonije u Novoselici i Novoselici, ob izvozu poslovanja s pivom, katere se dat
kolone moje izvele s pribitima povratila potrošnja danka.

U oči, mada kolonije i izvele s Novoselici i Novoselici, ob izvozu poslovanja s pivom, katere se dat
kolone moje izvele s pribitima povratila potrošnja danka.

Ministarstvo:

Razpis finansijskog ministarstva od 26. decembra 1871.

o napravi izpostave bolnišnice u oči kolonije i izvele s Novoselici i Novoselici, ob izvozu poslovanja s pivom, katere se dat

u oči kolonije u Novoselici i Novoselici, ob izvozu poslovanja s pivom, katere se dat
kolone moje izvele s pribitima povratila potrošnja danka.

U izpostavi ima polno objektivno pravilo.

Ministarstvo: